

Torre del Governador

Alella

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Camí de Martorelles, 2

Coordenades:

Latitud: 41.50084
Longitud: 2.28881
UTM Est (X): 440643
UTM Nord (Y): 4594602

Classificació

Número de fitxa 08003 - 35
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Eclecticisme Historicista
Segle XIX
Autoria de l'element: Guinart (arquitecte)
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'any 2004 es van realitzar obres d'intervenció per al manteniment de diferents elements en mal estat.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (Catàleg Patrimoni d'Alella - 2010)
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 0847101DF4904N
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 18/04/2011 - 02:00

Descripció

Conjunt format per diferents finques: l'àrea que correspon a l'antiga Torre del Governador, un espai central on conviuen els elements originals del jardí amb les pistes esportives recents i una zona de conreus amb un estany central.

Al punt més alt hi ha les edificacions principals, format per edificis historicistes amb d'altres construccions d'estils diversos, creant un conjunt representatiu de l'eclecticisme de finals del XIX: des d'una façana de tipus neoclàssic, a neogòtic barrejat amb neo - àrab, columnes clàssiques que suporten arcs de ferradura, el maó compaginat amb la pedra, teulades planes amb pinacles, i escultures clàssiques que conviuen amb faroles modernistes. Al sector nord hi ha una edificació que es tanca sobre sí creant un pati interior. Destaca les decoracions de les façanes, el passeig perimetral emmerletat sobre la coberta i un cos amb dues torres que tanca el volum. És una construcció historicista en forma de castell, de planta poligonal, caracteritzada per les dues torres de planta octogonal, amb cobertes piramidals de vessants molt inclinats i coronats amb pinacles, li confereixen un perfil característic. Destaca l'ús de la pedra i maó vistos, combinats amb elements neogòtics: a la part baixa i al cos lateral annex es reflexa en l'ús de traceries amb motius vegetals, columnes de planta circular amb maó i capitells de pedra profusament decorats, arcs ogivals, quadrifolis, merlets i motllures a les obertures. Una construcció allargada embolcalla la primera i dona lloc a la façana principal del conjunt: ordenada i decorada d'estil neoclàssic, com es reflecteix a la portalada d'entrada amb una balconada de balustres sostinguda per pilars, així com les pilastres estriades amb capitells corintis dels primers pisos; frontons, guardapols, hídries i altres elements. Destaca el relleu d'un àngel vestit de forma clàssica i envoltat d'elements vegetals. Al pati davanter hi ha una font i uns gossos en posició sedent. Una torre - campanar de planta quadrada corona l'edifici, amb dues plantes sobre aixecades. A l'interior hi ha una sèrie d'estances molt decorades d'estil neoclàssic d'entre les quals destaquen la capella, la sala noble i l'escalinata d'entrada. La sala, de planta rectangular, és un espai de grans dimensions definit per una sèrie de pilastres estriades amb capitells corintis. La gran escalinata neoclàssica està decorada amb pilastres estriades adossades als murs amb capitells corintis i flanquejada per una barana de ferro forjat. La il·luminació es realitza a través de finestrals amb vitralls emplomats amb figures femenines.

Al pati hi ha un temple de planta quadrada, coberta a 4 vessants molt inclinats de rajola vidriada, que arrenca amb una cresteria i es remata amb un floró. Dues escultures, sobre uns pedestals, flanquegen l'edifici. Al costat hi ha una edificació de planta baixa i pis, formada per tres cossos amb teulades a 2 aigües: un cos central amb dos volums laterals amb el carener perpendicular i formant un petit frontó. Forma relleus amb sanefes de motius geomètrics, maó de cantell a les obertures de planta baixa, maó de queixal de forma esglaonada a les de la planta superior; característiques que l'acosten a construccions de tipus modernista.

Observacions:

(Continuació Descripció) En els exteriors, destaca la franja entre la zona de l'edificació principal i el llac. L'entrada, remarcada per una torre circular i una tanca de maó i maçoneria, porta a un passeig central arbrat que dona accés a les zones del bosc i acaba al pont que porta a l'edifici principal. Sobre la tanca perimetral, hi ha el pont de caire historicista amb elements neogòtics que uneix les dues parts de la finca separades per la riera. Està format per una arcada ovoide flanquejada per dues torres de planta quadrada, coronades per una teulada de quatre vessants molt inclinats rematada per un pinacle superior. Destaca les barbicanes, les dobles finestres neogòtiques amb lobulacions, suportades per fines columnes, i els quadrifolis. A l'interior de la finca, un pont salva el pas de la riera per donar accés al recinte dels Escolapis. Tanca el pas una reixa de ferro, emmarcada per una estructura ternària neoclàssica: amb un arc de mig punt al mig i un sistema arquivat als costats, tot suportat per pilars de secció quadrada, decorat per quarts bosells (figura de mig ou típica de la decoració neoclàssica). Situats lateralment davant l'entrada hi ha dos pedestals de planta quadrada, amb les cares esculpides amb motius neoclàssics, sobre els quals hi descansa la figura d'un gos guardià. El pont està format per una lleugera llosa suportada amb contraforts de maçoneria als extrems i un suport central amb un sistema de dobles columnes de capitells esglaonats. Està protegit per una barana de ferro forjat entre

pilastres de maó. A llevant en una cota superior hi ha un espai, caracteritzat per un llac que n'ocupa bona part de la seva superfície, on destaca el temple decorat amb elements neoclàssics situat en una illa de l'estany.

Història

Primitivament, el lloc que ocupa Cal Governador hi havia el Mas Torrella (s. XIV). L'any 1377 el propietari n'era en Pere Torrella. A mitjans del segle XVI pertanyia a Pere de Cardona, Governador de Catalunya, que la vengué més tard a Andreu Benet Dams. Posteriorment, l'any 1663, la finca fou subhastada i fou adquirida per Manuel de Llupia, Governador de Catalunya. El 1763 la comprà Josep Artigas i més tard la família Queralt. A finals del s. XIX (1890) passà a Antoni Borrell que llegà la finca a l'Escola Pia.

ANTONI BORRELL I FOLCH (+1910): Aquest il·lustre patrici, mitjançant testament, determinà, el 7 d'abril de 1909, que tots els seus béns passessin a l'usdefruit d'una institució religiosa dedicada a l'ensenyança. El 15 de juliol de 1916, sis anys després de la seva mort, es va dur a terme la voluntat del testador: la senyorial finca coneguda amb el nom de "Torre del Governador" és convertida automàticament en "Institució Borrell de l'Escola Pia d'Alella", sota la protecció de Ntra. Sra. De la Mercè.

Bibliografia

AJUNTAMENT D'ALELLA (2010). Catàleg patrimoni històric, artístic, cultural i mediambiental; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Alella.

RAMOS, Joan Josep (1991). Alella, recull d'imatges. Cent anys d'història. Associació Cultural Revista Alella.

Enllaços d'interès:

<http://laplega.blogspot.com/2010/02/la-comunitat-escolapia-dalella-1916.html>

